

# ΑΝΑΠΛΑΣΙΣ

ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ

ΤΟΥ ΟΜΩΝΥΜΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΚΑΤΑ ΣΑΒΒΑΤΟΝ

ΓΡΑΦΕΙΑ

ΕΝ ΟΔῳ ΦΑΕΒΕΑΙ ΑΡ. 5

Σ' ΗΜΕΡΗ ΠΡΟΠΑΡΟΤΕΑ 12 ΜΗΝΩΝ

Ἀπὸ τῆς 1ης Ἰανουαρίου ἕως τῆς 1ου Ἰουλίου

Ἐν τῷ Ἐσωτ. δρ. 6. Ἐν τῷ Ἐξωτ. γρ. χρ. 8

Ο ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΕΡΓΑΖΕΤΑΙ

ΚΑΙ ΔΙΑ ΤΗΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΣΧΟΛΩΝ

## ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Ἐγκύκλιος Ἀρχιεπισκόπου Πατρῶν. — Ἡ «Ἀνάπλασις» ἐπὶ τῷ νέῳ ἔτει Β'. — Ἐδοχὴ καὶ δῶρα πρωτοχρονιάτικα. — Λύσεις ἀποριῶν διαμαρτυρομένου ἱερέως περὶ τῆς θείας εὐχαριστίας, Β', ὑπὸ Τιμοθ. Ἀναστασίου. — Ἐντυπώσεις θρησκευτικῆς πανηγύρεως, ὑπὸ Πολυκάρπου Ι. Συνοδικοῦ ἱεροκλήρυκος. — Ἡ κατὰστασις, ὑπὸ Κ. Λευκαδίτου καθηγητοῦ. — Ἐκ τῶν τοῦ Μεγάλου Βασιλείου (κατ' ἐλευθέραν μετάφρασιν). — Εἰδήσεις. — Οἱ διδάσκοντες εἰς τὰς Λαϊκὰς Σχολὰς τῆς «Ἀναπλάσεως» κατὰ τὴν προσεχῆ ἑβδομάδα. — Ἀπόστολος καὶ Εὐαγγέλιον τῆς Κυριακῆς 10 Ἰανουαρίου.

Μετὰ λύπης παρατηρεῖ ἡ «Ἀνάπλασις» ὅτι ἐν τῇ λύσει τοῦ Μασονικοῦ ζητήματος ἔσον ἀφορὰ εἰς τὴν Σχολὴν τῶν Ἀπόρων Παιδῶν ἐν Πάτραις δὲν ἐπυρρίκνουν ἡ εὐκρίνεια, τοῦναντίον δὲ μάλιστα οἱ ἐν Πάτραις ἀρμόδιοι ἀντιποιοῦμενοι ξένων καθηκόντων καθυβρίζουσι τὴν Ἐκκλησίαν.

Πρέπει νὰ νοηθῇ καλῶς ὅτι τοιαῦτα κρούσματα ἀνευλαθείας πρὸς τὰ ἱερά καὶ ὅσια συνταράσσουσι τὴν συνείδησιν τοῦ ἔθνους, τὸ ὅποιον μετὰ τὰ τοσαῦτα παθήματα δὲν θὰ ἀνεχθῇ τὴν ὑφ' οὐοῦ δῆποτε περιφρόνησιν καὶ ἀπεμπόλησιν τῆς θρησκείας του, παρ' ἧς προσδοκᾷ τὴν ἀνάστασιν του πρὸς ἐκπλήρωσιν τῆς μεγάλης αὐτοῦ ἐν τῷ κόσμῳ ἀποστολῆς.

Ὁ Σεβ. Ἀρχιεπίσκοπος τῶν Πατρῶν εἰς ὃν ἐλαχεν ὁ κληρὸς τῆς κατὰ ἀσειδῶν ἀποπειρῶν περιφρουρήσεως τῆς πίστεως καὶ τῶν δικαιωμάτων τῆς Ἐκκλησίας δὲν ἐλείψεν ἐπιτελῶν μετὰ συνέσεως καὶ σθένους τὸ καθήκον αὐτοῦ, διὸ ἀπαντῶν κατὰ τοῦ νεωτέρου πραξικοπήματος τῆς δημοτικῆς ἀρχῆς τῶν Πατρῶν ἀπηύθυνεν εἰς τὸν ἐκεῖ Νομάρχην τὸ κάτωθι ἐπίσημον ἐγγράφον. Ἐξ οὗ πᾶς τις τεκμαίρεται ὅτι εἰς τὸ δυστυχὲς αὐτὸ ἔθνος ἕκαστος ἀδεῶς δύναται νὰ πράττῃ ὅτι θέλει, μὴ ἀπέχων οὐδ' ἀπὸ τῶν τολμημάτων ἐκείνων, ἅτινα σκανδαλίζουσι τὴν ἐθνικὴν συνείδησιν.

## ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Ὁ Ἀρχιεπίσκοπος Πατρῶν καὶ Πλείας  
Πρὸς τὸν κ. Νομάρχην Ἀχαΐας καὶ Πιλίδος.

Κύριε Νομάρχα,

Πληροφοροῦμαι ὅτι ὁ Δήμαρχος Πατρῶν μετὰ τὴν ὑπὸ τοῦ ὑπουργείου ἀπολυσιν τοῦ καθηγητοῦ Α. Σαρρῆ καὶ τὴν ἀπομάκρυνσιν αὐτοῦ ἐκ τῆς Σχολῆς τῶν Ἀπόρων Παιδῶν συνεκάλεσε τὰ ἄλλα μέλη τῆς ἐφορείας τῆς Σχολῆς καὶ προέβη μετ' αὐτῶν εἰς τὴν ἐκλογὴν δύο μελῶν, τοῦ κ. Γ. Τσερτίδου καὶ τοῦ κ. Ν. Κορόλλου, πρὸς ἀντικατάστασιν τοῦ παυθέντος καθηγητοῦ καὶ τοῦ παραιτηθέντος κ. Α. Πικραμένου, μὴ στέργοντος νὰ συνεργάζηται μετὰ μασσόνων. Καὶ ταῦτα ἐγένοντο ἐν ἀγνοίᾳ ἐμοῦ τοῦ Προέδρου τῆς Ἐφορείας.

Ἐννοεῖτε, κ. Νομάρχα, ὅτι οὕτω τὸ Μασσονικὸν ζήτημα οὐ μόνον δὲν λύεται, ἀλλ' ἐξύτερον λαμβάνει χαρακτήρα, διότι ἀφοῦ ἐδήλωσα πρὸς τὸν κ. Δήμαρχον ὅτι δὲν δύναμαι νὰ συμπράττω μετὰ μελῶν τῆς ἐφορείας τῆς Σχολῆς, ἐξ ὧν οἱ μὲν ὠμολόγησαν ἐνώπιόν μου ὅτι ἀνήκουσιν εἰς τὴν Μασσονικὴν Στοάν, οἱ δὲ ἐκθύμως ὑπεστήριξαν αὐτοὺς καὶ ἀφοῦ ὁ κ. Δήμαρχος ὡς ἀντιπρόεδρος τὴν αὐτὴν εἶχε γνώμην καὶ τὴν αὐτὴν δηλώσιν ἐποιήσατο πρὸς με, ὅτι δηλαδὴ δὲν δύναται οὐδ' αὐτὸς νὰ συνεργασθῇ μετὰ Μασσόνων, ἤδη ἐν ἀγνοίᾳ μου προκαλεῖ συνεδριάσεις τῶν μελῶν τῆς ἐφορείας καὶ προσλαμβάνων μετ' αὐτῶν καὶ τὸν Πρόεδρον τοῦ Δημοτικοῦ Συμβουλίου ἐννοεῖ νὰ ὑποστηρίξῃ τὴν Μασσονικὴν Στοάν, ὅπως ὑπὸ τὰς ἐμπνεύσεις αὐτῆς ἐξακολουθῇ νὰ λειτουργῇ ἡ Σχολή, ἐνῶ ἐπρεπεῖν ὁλοκληρῶς νὰ ἀντικατασταθῇ ἡ τοιαύτη τῆς Σχολῆς Ἐφορεία διὰ νέων μελῶν ἐχόντων Χριστιανικὰς πεποιθήσεις, μετ' ὧν νὰ δύναμαι νὰ συνεργάζωμαι.

Κατὰ τῆς τοιαύτης ἐνέργειας τῆς Δημοτικῆς ἀρχῆς διαμαρτύρομαι, κ. Νομάρχα, καὶ θεωρῶ ἐπὶ τέλους καὶ

Οἱ μὲν μου νὰ προκαλέσω τὴν ἐπέμβασιν τῆς Διοικητικῆς Ἀρχῆς, ἐπὶ τοῦ ζητήματος τούτου τῆς Σχολῆς τῶν Ἀπόρων Παίδων. Διότι ἐπ' οὐδενὶ λόγῳ θὰ ἀνεχθῶ ἐγὼ ὡς Ἀρχιερεὺς καὶ ὡς Πρόεδρος τῆς Σχολῆς νὰ ἀφήσω αὐτὴν ἔρμαιον τῶν ἀντιχριστιανικῶν ἰδεῶν καὶ ἐνεργειῶν τῆς Μασσονικῆς Στοᾶς. Ἡ ἀπόλυτος χρῆσις τῶν πνευματικῶν μέσων, τὰ ὅποια ἡ Ἐκκλησία ὡς Ἱεράρχη μοι παρέχει, ἐπιβάλλεται ἐπιτακτικώτερον εἰς ἐμὲ ἢ ὅτε ἡ Μασσονικὴ Στοὰ προσλαμβάνουσα, ὡς μὴ ὠφείλει, ἀρωγὸν καὶ τὴν Δημοτικὴν Ἀρχὴν προσκτάται θρόνος. καὶ εἶνε ἀνάγκη νὰ ἀποχωρήσῃ τὸ ποίμνιόν μου ἀπὸ τῶν Μασσόνων τῶν ὑπόυλως ὑπεισληθόντων εἰς τὴν Σχολὴν τῶν Ἀπόρων Παίδων καὶ πεισμένως ἐπιμενόντων νὰ ἐξακολουθῶσιν ἐκμεταλλεῖσθαι πρὸς ἰδίους τῆς Στοᾶς σκοποὺς ἔργον, ὃ ἐγὼ πρὸς χριστιανικὸν σκοπὸν συνέστησα.

Καὶ ἐγὼ μὲν ἀναλαμβάνων πλήρη ἐλευθερίαν ἐνεργείας καὶ ἀπεκδυόμενος πάσης εὐθύνης διὰ τὰς συνεπείας θὰ ἐκπληρώσω τὸ ἐμὸν καθήκον. Ἀπόκειται δὲ εἰς τὴν Πολιτικὴν Ἀρχὴν νὰ πράξῃ τὸ ἑαυτῆς σύμφωνα μὲ τοὺς νόμους τῆς Πολιτείας.

Εἶνε πλέον ἡ βέβαιον, κ. Νομάρχα, ὅτι ἐν Πάτραις ὑπάρχει Στοὰ τῶν Μασσόνων, ἥτις ἐν τῷ κρυπτῷ συνεδριάζουσα ἔχει ἰδιαίτερα γνωρίσματα τῶν μελῶν τῆς, συνδεσμένων δι' ἰδιαίτερον ὅρκου καὶ ἀνευ καταστατικοῦ. Εἶνε ἐπίσης βέβαιον ὅτι πολλὰ τῶν μελῶν τῆς Ἐφορείας τῆς Σχολῆς τῶν ἀπόρων παίδων, ἀν' οὐχὶ πάντα, εἰσὶ καὶ μέλη τῆς Στοᾶς. Εἶνε ἀκόμη ἀποδειγμένον ὅτι οὗτοι κατήχησαν εἰς τὰ τῆς μασσονίας καὶ διδασκάλους τῆς Σχολῆς.

Ἀλλὰ δὲν λανθάνει Ὑμᾶς κ. Νομάρχα, ὅτι οἱ Νόμοι ρητῶς ἀπαγορεύουσι καὶ δι' αὐστηρῶν ποινῶν καταδικάζουσι τὰς μυστικὰς Ἑταιρίας. Εἶνε δίκαιον λοιπὸν νὰ ἀνέχῃται ἡ πολιτεία τοιαύτην τοῦ νόμου παραβίασιν; Εἰς ἐκ τῶν ἐνταῦθα πρωτεργατῶν τῆς μασσονικῆς Στοᾶς καὶ ἐκ τῶν δρώντων μελῶν τῆς Ἐφορείας τῆς Σχολῆς τῶν ἀπόρων διεκήρυξε διὰ τῶν ἐφημερίδων ὅτι ἡ Μασσονία ἔχει ἰδιαίτερον Δεκάλογον καὶ ἰδιαίτερον ὅρκον. Τοῦτο τί σαφέστατα μαρτυρεῖ, εἰμὴ ὅτι ἡ ἑταιρία αὕτη εἶνε ἀντιχριστιανική; Πῶς λοιπὸν θὰ ἀνεχθῇ ἡ πολιτεία νὰ καταπατῶνται καὶ οἱ Ἐκκλησιαστικοὶ νόμοι τοσαύτῳ σκανδαλωδῶς ὑπὸ τῶν μασσόνων;

Κύριε Νομάρχα! Τινὰ τῶν μελῶν τῆς ἐνταῦθα μασσονικῆς Στοᾶς, ὑπόυλως ὑπεισληθόντα εἰς τὴν Σχολὴν τῶν ἀπόρων, κατώρυσαν νὰ ἀναγράψωσιν ἐν τῷ Κανονισμῷ αὐτῆς ὅτι τὰ ἀποχωροῦντα, ἢ ἄλλως ἐκλείποντα πρόσωπα ἐκ τῶν μελῶν τῆς Ἐφορείας, ἀντικαθίστανται ὑπὸ τῶν λοιπῶν, ὁ κανονισμὸς δὲ οὗτος ἐπεκυρώθη διὰ Β. Διατάγματος. Θὰ διακωλυθῇ λοιπὸν ἡ

οὕτω συσταθεῖσα Ἐφορεία τῆς Σχολῆς ταύτης, ἵνα οἱ μασσόνοι προσηλυτίζωσι; Καὶ δὲν εἶνε λόγος ἀνακλήσεως τοῦ Β. Διατάγματος τὸ ὅτι ἡ Ἐφορεία αὕτη συνέρχεται καὶ ἀποφασίζει ἀνευ τοῦ Προέδρου αὐτῆς; Δὲν εἶνε λόγος ἀνακλήσεως τὸ ὅτι ἐφωράθη κατηχοῦσα εἰς τὰ τῆς Μασσονίας τοὺς διδασκάλους τῆς Σχολῆς, ἐξ οὗ γεννᾶται ἡ εὐλογος ὑπόνοια ὅτι σὺν τῷ χρόνῳ θὰ κατηχηθῶσι καὶ αὐτοὶ οἱ ἄποροι παῖδες;

Εἶν ἡ κατ' ἄστασις αὕτη ἐξακολουθήσῃ, ἐγὼ ὡς ἀντιπρόσωπος τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ δὲν θὰ παρίσταμαι ἀπαθὴς θεατῆς καὶ δὲν θὰ ἐπιτρέψω τὴν ἐπέμβασιν τῶν μασσόνων ἐν τῇ ἐδρᾷ τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς μου.

Ἀπόκειται Ὑμῖν, κ. Νομάρχα, νὰ ἐνεργήσῃτε ὅ, τι ἐκ τῶν καθηκόντων σας πρὸς ταχεῖαν ἀντικατάστασιν τῆς ὑφισταμένης καὶ οὕτως συγκεκροτημένης Ἐφορείας τῆς Σχολῆς, ἵνα ἐκλείψωσι τὰ σκάνδαλα καὶ καθησυχάσῃ ἡ ἐξεγερθεῖσα συνειδήσις τῶν Χριστιανῶν.

Ἐν Πάτραις τῇ 4 Ἰανουαρίου 1899.

Ἀρχιεπίσκοπος

(Τ. Σ.) + Ὁ Πατρὶς καὶ Ἠλεῖας ΙΕΡΟΘΕΟΣ

## Ἡ „ΑΝΑΠΛΑΣΙΣ“ ΕΠΙ ΤΩ ΝΕΩ ΕΤΕΙ

### Β'

Συμβολὴν ἀξιόλογον εἰς τὴν Ἐκκλησιαστικὴν - Ὀρθόδοξον - κίνησιν τοῦ λήξαντος ἔτους παρέσχε καὶ ἡ Α. Σ. ὁ Ἀγίος Σπάρτης κ. Θεόκλητος, ὃχι μόνον διὰ τακτικῆς διδασκαλίας πρὸς τοὺς ἐν τῇ ἐδρᾷ τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς τοῦ ἱερεῖς, ἀλλὰ καὶ δι' ἐκδόσεως μηνιαίου περιοδικοῦ ὑπ' αὐτοῦ τοῦ ἰδίῳ συντασσόμενου, ὡς καὶ διὰ τοῦ ἐνεργοῦ ἐνδιαφερόντος τοῦ ὑπὲρ τῆς κατωτέρας ἐκπαιδεύσεως τῆς δικαιοδοσίας του.

Ἐν Ἀθήναις δὲ πρὸς τοὺς ἄλλους ἐξυπηρέτησε τὴν ὀρθόδοξον τοῦ λαοῦ διδασκαλίαν δι' ἐδόμοκαδίων μαθημάτων καὶ ὁ ἀπὸ τινος ἱδρυθεὶς «Ἀθηναϊκὸς Σύλλογος».

Εἰς τὴν ἀνὰ τὰς ἐπαρχίας διακονίαν τοῦ θείου κηρύγματος εἰσέφερε καὶ ἡ «Σχολὴ τοῦ Λόγου», διὰ τοῦ ἀπεσταλμένου αὐτῆς κ. Φιλαρέτου.

Ἀλλ' εἰς τὴν ἐπαρχιακὴν ἐργασίαν τὰς μεγίστας ὑπηρεσίας προσέφερεν ὁ ἀρχιμανδρίτης κ. Εὐσέβιος Ματθόπουλος, ὑπὲρ αὐτῆς ἀφιερῶσας ἐννέα ὁλοκλήρους μῆνας καὶ πλείστας περιελθὼν πόλεις καὶ νήσους καὶ χωρία.

Χάριν ἀκριθείας τῆς στατιστικῆς δεόν νὰ σημειωθῇ ὅτι ὁ ἀπεσταλμένος τῆς «Ἀναπλάσεως» κατὰ τὸ λήξαν ἔτος ἐδίδαξε καὶ ἐν Ἀμυλιδῇ.

Γεγονὸς σημαντικώτατος καὶ ἀνυπαρξῆς ἄξιον θεωροῦμεν καὶ τὴν κατόπιν διαταγῆς τοῦ ἀρχιεπισκοπικοῦ Ὑπουργοῦ γενικωτέρῃν ἤδη πραγματοποιημένην φοίτησιν εἰς τοὺς ναοὺς τῶν μαθητῶν τῶν Γυμνασίων, καὶ τῶν μαθητῶν καὶ τῶν μαθητριῶν τῶν Δημοτικῶν Σχολείων. Τὸ μέτρον τοῦτο, εἰς ὃ προσετέθη καὶ πολλαχοῦ ἐφημερόθη καὶ ἀνάπτυξις ἀνὰ πᾶν

Σάββατον τοῦ Κυριακοῦ Εὐαγγελίου ὑπὸ τινος τῶν διδασκαλιστῶν, τῶν διδασκάλων ἢ τῶν καθηγητῶν, ἐνισχύει τὸ ὀρθόδοξον στοιχεῖον τῆς κατωτέρας καὶ τῆς μέσης ἡμῶν ἐκπαιδεύσεως· ἀμφότερά δὲ, ἐξακολουθοῦντα καὶ εἰς τὸ μέλλον καὶ προσηκόντως καλλιεργούμενα, δύνανται ν' ἀναδείξωσι τὴν ἐν Ἑλλάδι ἐκπαιδεύσιν θεσίαν τῆς ἐκκλησίας χεῖρα, γενναίως ὑποδοχέσασθαι ἐν τε τῇ οἰκογενείᾳ καὶ τῇ κοινωνίᾳ τὴν ἀνθρώπινον τοῦ ἡθικοὺς ὀρθόδοξου συναίσθηματος καὶ φρονήματος.

Ἀλλὰ καὶ ἡ ὑπὸ τοῦ νῦν Ὑπουργοῦ τῶν Ἑσωτερικῶν σύστασις ἐπιτροπῆς ὑπὲρ τῆς Κυριακῆς ἀργίας εἶνε εὐελπι βῆμα τοῦ Κράτους ἐπὶ τῆς οἰκίας τοῦ φωτός καὶ τῆς ζωῆς. Λαμβανομένου δ' ὑπ' ὅψιν καὶ ὅτι οἱ δημοσιεύσαντες ἤδη πολιτικὰ προγράμματα, οἱ μὲν γενικώτερον, οἱ δὲ καὶ λεπτομερέστερον, ἀνεκήρυξαν τὴν ἀνάγκην τῆς ἐκκλησιαστικῆς καὶ ὀρθόδοξου ἡμῶν ἀναστάσεως, ὅσον καὶ ἂν ὑποτεθῇ ὅτι ἐκλογικαὶ ἀνάγκαι ἐπέβαλον τὰς ἐπαγγελίας ταύτας, ἀπομένει ὁμῶς πάλιν ὡς γεγονὸς ὅτι παρὰ τῷ ἑλληνικῷ λαῷ δὲν εἶνε πλέον ξένη ἡ ὑπὲρ τῆς ἐκκλησίας καὶ τῆς πίστεως φροντίς, καὶ ὅτι αὕτη, εἴτε ἐξ ἀνάγκης πολιτικῆς εἴτε καὶ ἐξ ἀγνοτήρας προαιρέσεως, ἤρχισε νὰ ἐπασχολῇ σπουδαιότερον τοὺς Ἑλλήνας πολιτευτάς. Καὶ ἐπειδὴ πολλὰ φαινόμενα πείθουσιν ὅτι τὸ κοινὸν φρόνημα ἐν Ἑλλάδι τείνει ν' ἀποβῇ ὀρθόδοξον, δὲν ἀπείχει δὲ πολὺ ἡ ἐκπαίδευσις, κατὰ τὴν ὁποίαν ἡ εὐσέβεια καὶ ἡ πρὸς τὴν ἐκκλησίαν στοργὴ καὶ ἡ μέριμνα ὑπὲρ τῆς χριστιανικῆς μορφώσεως τοῦ λαοῦ θὰ θεωρῆται κεφάλαιον ἐκλογικὸν καὶ πολιτικὸν ἐκ τῶν μᾶλλον ἰσχυρῶν, τὸ λήξαν ἔτος μᾶς κληροδοτῇ μεταξὺ ἄλλων καὶ τὴν παρήγορον ἐλπίδα, ὅτι τὸ ἑλληνικὸν Κράτος ἀρχίζει νὰ διδῇ περισσοτέραν προσοχὴν εἰς τὰ περὶ Ἰησοῦ Χριστοῦ καὶ Ὀρθόδοξου ἐκκλησίας δύο πρῶτα ἄρθρα τοῦ ἡμετέρου Συντάγματος.

Ἐν τῇ σειρά τούτῃ ἄδικον εἶνε νὰ μὴ καταλεχθῇ καὶ ὁ λόγος, τὸν ὅποιον ἐξεφώνησεν ἡ Α. Σ. ὁ Μητροπολίτης Ἀθηνῶν κ. Προκόπιος ἐπὶ τῇ ἐνάρξει τῶν ἐργασιῶν τῆς νῦν Ἱερᾶς Συνόδου. Ἐν τῷ κόρῳ, τὸν ὅποιον ἄφθονον παρ' ἡμῖν διέχυσαν προγράμματα καὶ λόγοι ἐξαγγελθέντες ὅπως λησμονηθῶσιν ἐν μέσῳ τῶν συγχαρητηρίων καὶ τῶν ἐπευφημιῶν, γνωρίζω ὅτι μόνον τὰ πράγματα ἐνέχουσιν ἀξίαν καὶ ἐμπνέουσιν ἐνθουσιασμόν. Ἀλλὰ τὸν τελευταῖον λόγον τῆς Αὐτοῦ Σεβασμιότητος θέλομεν νὰ θεωρῶμεν ὡς ἱερὰν καὶ ἐπίσημον καὶ πάνδημον ἐπαγγελίαν δράσεως τῆς ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος εἰσερχομένης εἰς ὁδὸν νέαν καὶ ζωὴν. Καὶ τὸ καθήκον καὶ ἡ καλῶς ἐννοουμένη φιλοδοξία, τὸν Μητροπολίτην Ἀθηνῶν καὶ Πρόεδρον τῆς Ἱερᾶς Συνόδου θέτει ἐπὶ κεφαλῆς τοῦ ἀγῶνος πρὸς ἐκκλησιαστικὴν καὶ ὀρθόδοξον ἀναγέννησιν καὶ ἀνθρώπιν, εἰς τὴν ὁποίαν μέχρι σήμερον σπανίως ἐπρόσβην οἱ κατὰ καιροὺς ἀποτελοῦντες τὴν Ἱερὰν ἡμῶν Σύνοδον. Καὶ ἂν ἀληθῶς, ὡς καὶ πιστεύομεν, ὅσα προσφάτως ἐτι ἐλήχθησαν ὑπὸ τοῦ νῦν ἀγίου αὐτῆς Προέδρου ἐνδεικνύουσι μελετημένην καὶ σταθερὰν ἀπόφασιν ἐκκλησιαστικῆς ἐργασίας διευθυνομένης ὑπὸ τῆς Αὐτοῦ Σεβασμιότητος ἀπὸ κοινοῦ μετὰ τῶν ἐκάστοτε ἐν τῇ Ἱερᾷ Συνόδῳ συναδελφῶν του, τὸ λήξαν ἔτος 1897 θέλει ἔχει εἰς τὸ ἐνεργητικὸν του καὶ τὸ ὅτι κατ' αὐτὸ συνέληφθη ἡ ἀπόφασις τῆς ἐκκλησιαστικῆς ἡμῶν ἀνα-

γενήσεως δι' αὐτῆς ταύτης τῆς ἀνωτέρας ἐκκλησιαστικῆς ἡμῶν ἀρχῆς, καὶ ὅτι κατ' αὐτὸ πρῶτον διὰ τῆς ἐκκλησίας ἐξηγγέλθη ἐν Ἑλλάδι λόγος μετὰ τῆς ἐκ τῶν προτέρων εἰλικρινούς καὶ σταθερᾶς γνώμης νὰ κυρώσων αὐτὴν ἔργα καὶ πράγματα.

Περαινοῦσα ἡ «Ἀναπλάσις» τὴν ἐπιθεώρησιν οὗτης τοῦ λήξαντος ἔτους ἐν δύνανται νὰ παρέλθῃ, τὸ ἐν Πάτραις ἀναφῶν ἀλλὰ καὶ τὴν λοιπὴν Ἑλλάδα συγκινησάν μασσονικὴν ζήτημα. Τὴν ἐνεργείαν ἤπασαν τοῦ Ἁγίου Πατρὸς συμμεριζόμεθα ἡμεῖς καὶ ἐπικροτοῦμεν ἀνευ ἐπιφυλάξεων. Ἡ στάσις τοῦ ὑπεργορεῖσθαι ἐκ παμμαρτυρῶν καθήκοντος ὀρθόδοξου, ἀλλὰ καὶ ἐξ ἡθικῆς ἀνάγκης, ἣν ἐννοεῖται ὅτι ὀρθόδοξος καὶ ὁ φανατισμὸς τῶν ἐν Πάτραις μασσόνων, εἰς ἐκπαιδευτικὸν τοῦ δὲ εἶνε τὸ ὅτι κατώρυσαν νὰ καταστήσῃ προσεκτικὸν τὸ ποίμνιόν του κατὰ τοῦ μασσονικοῦ κινδύνου, καὶ ἅμα νὰ συγκρατήσῃ αὐτὸ ἀπὸ οὐκ ἐπὶ ἐξάφνης καὶ παραφροσύνης. Τὸ γεγονὸς τοῦτο μόνον ἐκούσιν τυφλοὶ δύνανται νὰ παραβλέπωσιν, ἀλλ' οἱ ἀμερόληπτοι κριταί, ἀποδέχοντες ἐπὶ τούτῳ δικαιοσύνην, χαίρουσιν ἅμα διότι ἐν τῇ προσώπῳ τοῦ Ἁγίου Πατρὸς κατεδείχθη ὅτι ἐν ἑλλείπεισιν ἐν Ἑλλάδι ἱερόργαι συνετοὶ ἀλλὰ καὶ ζηλωταὶ καὶ εὐτολμοὶ, ἐτοιμοὶ εἰς ἔργα αὐταπαρνήσεως ἀντάξια τῶν ἀληθῶν ποιμένων καὶ τῶν γνησίων μαθητῶν τοῦ Ἰησοῦ. — Ἡ στάσις ἀφ' ἑτέρου τῶν ἐν Ἀθήναις καὶ Πάτραις μασσόνων κατέδειξεν ὅτι ἡ ἀθλιότης τῆς ἐκπαιδεύσεως καὶ ἡ μακρὰ φαστὼν τῆς Ἐκκλησίας ἡμῶν ἔχον παρ' ἡμῖν τοὺς πλανῶντας καὶ τοὺς πλανωμένους, ἠθικὴ δ' αὐτόχρονα συμφορὰ εἶνε τὸ ὅτι παρ' ἡμῖν οἱ πρωτοστατοῦντες ἐν τῇ μασσονίᾳ ἀριθμοῦνται μεταξὺ ἐκείνων, οἵτινες ἀπαιτοῦσι παρὰ τοῦ κόσμου νὰ τοὺς θεωρῇ καὶ νὰ τοὺς ὀνομάζῃ ἐπιλέκτους. Ἀνδρες, διατελοῦντες εἰς τὰς ὑψηλὰς ὑπηρεσίας τοῦ Κράτους, ἀνήκουσιν εἰς ἑταιρίαν μυστικὴν, ἐνὸρκως ἐργαζομένην, ἔχουσιν ἰδιαίτερα σημεῖα ἀναγνωρίσεως, καὶ ὑφισταμένην ἐπ' ὀφειλῇ τῶν καίμωνων νόμων. Τὸ ὅτι δὲ οἱ ἐν Ἑλλάδι μασσόνοι ἀποδεικνύονται ὅτι δεσποζοῦσιν εἰς πολλοὺς κλάδους τῆς δημοσίας ὑπηρεσίας, ἐξηγεῖ πῶς παρέλυσαν εἰς τὸ παρελθόν τὸ συναίσθημα τοῦ καθήκοντος, καὶ πῶς ἐν ἀφοβίᾳ Θεοῦ καὶ νόμων, ἐθαδίσαν πρὸς τὸν ὄλεθρον καὶ ἡχθημεν καλπάζοντες πρὸς τὴν ἄβυσσον. Ταῦτα, καὶ τὸ ὅτι κατὰ τὸ ἐγερθὲν ἐσχάτως μασσονικὸν ζήτημα, οἱ πρωτοστάται καὶ οἱ ὀπαδοὶ αὐτοῦ ἠναγκάσθησαν νὰ στηρίξωσι τὴν αὐτοῦ περὶ τῶν προθέσεων, ἔσται καὶ πρὸς ἀπάτην, τίτλους εὐσεβείας καὶ περγαμηνὰς χριστιανισμοῦ, μᾶς ἀπεκάλυψαν διὰ τοῦ λήξαντος ἔτους σημεῖα ἅμα ὀδυνώδεις καὶ σημεῖα δυνάμεως, καὶ μᾶς ἐφάνησαν ὅτι συστηματικὴ τῆς Ἐκκλησίας ἐργασία ἐπὶ τινι ἐστὶ ἐν γνησίῳ πνεύματι Χριστοῦ δύναται νὰ ἐξαφανίσῃ διὰ τοῦ φωτός τῆς γνώσεως τὰς νυκτερίδας τῆς ἀπιστίας καὶ νὰ ὠθήσῃ εἰς τὰ κελύφη των διὰ τοῦ πυρός τῆς πίστεως ὅλους τοὺς σφαλμάτους τοῦ ὕλισμου, οἵτινες τῶρα ἐπιδεικνύουσι τὰ κέρατά των μεταξὺ τοῦ πηλοῦ καὶ τοῦ βορβόρου.

Τὸ ἀρξάμενον ἔτος θέλει αὐξήσει, ἐλπίζομεν, τὴν παρήγορον κληρονομίαν τοῦ λήξαντος, καὶ τῆς ἐργασίας αὐτοῦ ἀφθονώτερα καὶ πλουσιωτέρα θὰ ὑπάρξῃ ἡ συγκομιδὴ. Ἐν δὲ τῷ ἔργῳ τούτῳ ἡ «Ἀναπλάσις» δὲν εἶνε ἐκείνη, ἥτις θὰ καθυ-

στερήσει. Φροντίζουσα να μη χαλαρωθῶσιν οἱ μετὰ τῶν ἐπαρχίων δεσμοὶ τῆς, θὰ ἐργασθῇ ἕκτα ἐφέτος γενναιότερον ἐν καὶ συστηματικώτερον ἐν Ἀθήναις καὶ ἐν Πειραιεῖ, εἰς δὲ τὸν ἐνταῦθα ἀγῶνι τῆς θὰ τὴν κοτύνην ἡ πεποίθησις, ὅτι θανὴ ἢ θρησκευτικὴ ἀλήθεια καὶ ζωὴ κυριαρχήσῃ τῶν δύο τούτων πόλεων, τότε εὐκολώτατον θὰ ταῖς εἴναι τὸ νὰ ἄρξωσι καὶ τῆς Ἑλλάδος ἀπάσης. Καὶ ἡ «Ἀναπλάσις», τὴν ὑπὲρ τοῦ Κυρίου ἡμῶν διακονίαν τῆς ἐπεκτείνουσα ἀπὸ τὸν Ἑλληνισμὸν σύμπαντα, θέλει προσπαθήσῃ ν' ἀναδείξῃ ἐφέτος γενναιότεραν καὶ τὴν δημοσιογραφικὴν τῆς ἐργασίαν, ἕκτα δὲ θὰ παράσχῃ, σὺν Θεῷ, τὴν σπουδαιότεραν συμβολὴν τῆς εἰς τὸ ἔργον τῆς κατὰ Χριστὸν ἀναπλάσεως τοῦ ἡμετέρου Γένους διὰ τῆς δημοσιεύσεως καὶ τῆς διαδόσεως τῆς Καινῆς Διαθήκης μετὰ τῆς ἀρμοδίας ἐγκατεργασμένης ἐκκλησιαστικῆς παραφράσεως αὐτῆς.

## ΕΥΧΑΙ ΚΑΙ ΔΩΡΑ ΠΡΩΤΟΠΡΟΝΙΑΤΙΚΑ

Τὴν ἐσπέραν τῆς πρώτης τοῦ νέου ἔτους ὁμιλήσεν ὁ κ. Μιχ. Ι. Γαλανός εἰς τὸ ἐν Πειραιεῖ Τμήμα τοῦ Συλλόγου τῆς «Ἀναπλάσεως». Περίληψιν συντομωτάτην τῆς ὁμιλίας του, εἰς τὰ κύρια καὶ γενικὰ αὐτῆς σημεῖα, παρέχουμεν εἰς τοὺς ἀναγνώστας μας ἐνταῦθα.

«Κατὰ τὴν ἐσπέραν ταύτην ἐρχομαι νὰ σᾶς χαίρετίσω καὶ νὰ σᾶς εὐχηνθῶ ἐκ μέρους τοῦ Συλλόγου καὶ τῆς ἐφορίας τοῦ ἐν Πειραιεῖ Τμήματος. Τί ὅμως νὰ σᾶς εὐχηνθῶ; Χρόνια πολλά; Ἀλλὰ πόσα; Δέκα; εἴκοσι; τριάκοντα; τεσσαράκοντα; πεντήκοντα; ἑκατὸν; Εἶνε ὀλίγα καὶ ἐγὼ θέλω περισσότερα. Εἶνε ἀδέβαια καὶ ἐγὼ διὰ σᾶς θέλω πράγματα σταθερά. Τὸ βεῖμα τοῦ χρόνου φεύγει γοργὸν καὶ μᾶς παρασύρει μαζὺ του. Τῆς ὁρμῆς του παίγνια, μάταια ζητοῦμεν ν' ἀντιπαλαίσωμεν πρὸς αὐτήν. Ὅσα δὴποτε πολλά χρόνια ἔχουν τέλος, καὶ ἐγὼ θέλω κατὰ ἀτελείωτον νὰ σᾶς εὐχηνθῶ. Εἶνε ἀνάγκη νὰ σᾶς εἴπω τί τὴν στιγμὴν ταύτην φέρει ἡ καρδιά μου εἰς τὰ χεῖρά μου; Σᾶς εὐχομαι, ἀγαπητοί μου, αἰώνιαν ζωὴν.

Τί ἄλλο νὰ σᾶς εὐχηνθῶ; Εὐτυχίαν βέβαια. Σᾶς τὴν εὐχομαι λοιπὸν μὲ ὅλην μου τὴν ψυχὴν. Ἀλλὰ ποῖαν εὐτυχίαν; Τὴν κατὰ Θεόν, καὶ ὅχι τὴν κατὰ κόσμον. Σᾶς εὐχομαι τὴν εὐτυχίαν τῆς πίστεως, τὴν εὐτυχίαν τῆς ἐλπίδος, τὴν εὐτυχίαν τῆς ἀγάπης. Τῆς ἡσυχίας συνειδήσεως τὴν εὐτυχίαν εἰς ὅλους σᾶς εὐχομαι, ἐκείνην, τὴν ὁποῖαν δίδει ἡ χάρις τοῦ Κυρίου καὶ ἡ συναίσθησις ὅτι βαδίζει τις εἰς τὸν δρόμον του καὶ στέκει ὑπὸ τὴν σημαίαν του. Διὰ τοῦ Χριστοῦ δύνασθε νὰ ἐκθλήψετε χαρὰν ἀπὸ τῆς λύπης καὶ νὰ ἀντλήσετε μερίδιον ἀπὸ τὸ δάκρυ. Εἰς τὸν ἀγῶνα τοῦ κόσμου καὶ εἰς τὰς τρικυμίας τῆς ζωῆς θὰ καταξοχισθῇ πολλὰκις ἡ

καρδιά σας καὶ αἱ δάυσοι θὰ ἀνοιχθῶσιν ἐνώπιόν σας. Σᾶς εὐχομαι ὅπως εἰς τὰς βιωτικὰς αὐτὰς περιστάσεις διατηρήσετε τὴν εὐτυχίαν τῆς ὑπομονῆς, τῆς καρτερίας, τῆς ἀνδρείας. Τοιοῦτοτρόπως δὲ θέλει ἔλθῃ ὁ καιρὸς, κατὰ τὸν ὁποῖον ἡ εὐτυχία ἡ ἀπτερος, ἡ παντοτεινὴ, θὰ κατακλύσῃ ὁλόκληρον τὴν ὑπαρξίν σας ἐν τοῖς ἀθανάτοις κόλποις τοῦ Οὐρανοῦ Πατρὸς.

Μίαν ἄλλην εὐχὴν ἔχω ἀκόμη νὰ σᾶς κάμω ἀγαπητοί. Τί εἶνε ὁ βίος μας εἰς τὸν κόσμον τούτον; Ἐμπόριον. Ἐμπόριον, τὸ ὁποῖον ἐνεργεῖ ἡ ψυχὴ, καὶ τὸ ὁποῖον παρακολουθοῦν ἡ ζῆμια ἀνυπολόγηστοι, ἡ κέρδη ἀμέτρητα. Ἡ ζῆμια ποῖα; Κόλασις αἰώνιος. Τὸ κέρδος ποῖον; Ζωὴ αἰώνιος. Ἀποφυγὴ λοιπὸν τῆς ζῆμιας ἐκείνης, ἀπόκτησις τοῦ κέρδους τούτου· ἰδοὺ ἡ θερμὴ εὐχὴ, τὴν ὁποῖαν κάμνω δι' ὅλους σας καὶ διὰ πάντα ἐν γένει χριστιανόν.

Καὶ τώρα ἐπιτρέψατέ μοι νὰ σᾶς κάμω καὶ μερικὰς ὑπομνήσεις ἀδελφικὰς. Μὲ τὴν πρώτην τοῦ νέου ἔτους κάμνομεν δῶρα εἰς τοὺς ἀγαπητούς μας. Ἀλλ' ἐνθυμιῶνται ἄρα γε ὅλοι ἐν, τὸ ὁποῖον εἶνε διὰ τὴν οἰκογένειαν τὸ πολυτιμότερον; Ποῖον τούτο; Νὰ δωρήσωμεν ὁ εἰς εἰς τὸν ἄλλον τὸν ἑαυτὸν μας. Ὑπὸ τὴν αὐτὴν στέγην, ἐπὶ τῆς αὐτῆς τραπέζης, παρὰ τὴν αὐτὴν ἐστίαν, βουρὰ πολλὰκις καὶ θάλασσαι καὶ δάση καὶ ἀδυσσοὶ καὶ πελάγη χωρίζουσιν ἐκείνους, τοὺς ὁποίους καὶ φύσις καὶ Χριστὸς θέλουσιν οἰκειοτάτους. Μὲ τὸ νέον λοιπὸν ἔτος τοῦτο πρὸ πάντων τὸ δῶρον ἃς κάμῃ ἡ οἰκογένεια. Τὰ μέλη τῆς ἃς χαρισθῶσι τὸ ἐν πρὸς τὸ ἄλλο διὰ τῆς χριστιανικῆς ἀγάπης. Νὰ δώσῃ ὁ καθεὶς τὴν καρδίαν του πρὸς τὸν ἄλλον, ὥστε ἀνὴρ, γυνή, τέκνα, ἀδελφοί, ἀδελφαί, νὰ γείνωσιν ἐν, ἰδοὺ τὸ καλῆτερον, τὸ πολυτιμότερον, τὸ πλεον χαριτωμένον δῶρον, τὸ ὁποῖον ἔχομεν νὰ κάμωμεν μὲ τὴν πρώτην τοῦ νέου ἔτους.

Ἀλλὰ διὰ νὰ γείνη τούτο, ἐν ἄλλο δῶρον εἶνε ἀνάγκη νὰ προηγηθῇ. Ποῖον; Τὸ νὰ δώσωμεν τὸν Χριστὸν εἰς τὸν ἑαυτὸν μας καὶ εἰς ὅλην τὴν οἰκογένειάν μας. Τὸ παιδίον, τοῦ ὁποῖου τὴν γέννησιν πρὸ ἡμερῶν ἐωρτάσαμεν, εἰς τὸν κόσμον ἦλθε διὰ νὰ φέρῃ χάριν, ἀλλὰ καὶ τὸ ἴδιον ὡς χάρις καὶ ὡς δῶρον προσφέρεται εἰς τὸν καθένα. Θέλει νὰ κατοικήσῃ εἰς τὸν οἶκόν μας, εἰς τὸ πνεῦμά μας, εἰς τὴν καρδίαν μας, εἰς τὴν ψυχὴν μας, καὶ Πατὴρ καὶ Υἱὸς προσφέρονται νὰ στήσουν τὴν διαμονὴν των ἐντὸς ἡμῶν. Τὸ δῶρον λοιπὸν τούτο, τὸ ὁποῖον μόνον του μᾶς προσφέρεται, ἃς τὸ δεχθῶμεν διὰ τὸν ἑαυτὸν μας, ἀλλὰ καὶ ἃς συντελέσωμεν νὰ τὸ δεχθῶν καὶ οἱ ἄλλοι· οἱ οἰκεῖοι μας. Ὁ Χριστὸς, δῶρον τῶν ψυχῶν μας καὶ τοῦ βίου μας, ὁ Χριστὸς ἐνοούμενος μὲ ἡμᾶς διὰ νὰ μᾶς ἐνώσῃ πρὸς ἀλλήλους, ἰδοὺ τὸ πρῶτον, τὸ μέγα, τὸ ἀνεκτίμητον, τὸ ἀναφαίρετον καὶ αἰώνιον δῶρον, τὸ ὁποῖον ὀφείλο-

μεν νὰ κάμωμεν τώρα ὅτε ἐν ἔτος κλείει καὶ ἐν νέον ἀνατέλλει.

Ἀλλὰ θὰ μείνωμεν ἕως ἐδῶ; Τὸ δῶρον φέρει δῶρον. Αὐτὸ ἐπιβάλλει ἡ εὐγένεια καὶ ὁ στοιχειώδης ἀνθρωπισμός. Εἰς τὴν εὐρείαν λοιπὸν ἀνταλλαγὴν καὶ τὴν πλήμην τῶν δώρων, δὲν παρετηρήσαμεν ἐκείνον, ὁ ὁποῖος στέκει ἐμπρὸς εἰς ὅλους μας ἀπαιτῶν τὸ ἰδικόν του καὶ αὐτὸς δῶρον, καὶ δικαιούμενος εἰς αὐτὸ ἀπὸ τὸν καθένα περισσότερον· εἶνε ὁ Χριστὸς. Τί ζητεῖ; Ὅτι καὶ προσφέρει. Μᾶς δίδει ὁλόκληρον τὸν ἑαυτὸν του. Θέλει νὰ τὸ δώσωμεν καὶ ἡμεῖς ὁλόκληρον τὸν ἑαυτὸν μας. Τὸ πνεῦμά μας, ἡ ψυχὴ μας, ἡ καρδιά μας, ὁ βίος μας. Ἰδοὺ ὁ μπουναμῆς, τὸν ὁποῖον ζητεῖ καὶ τὸν ὁποῖον τῷ ὀφείλομεν. Μὲ προθυμίαν λοιπὸν ἃς χωρήσωμεν πρὸς αὐτόν, καὶ ἃς τῷ εἴπωμεν «Κύριε, ἰδοὺ ἡμεῖς ὅλοι οἱ ἰδικοί σου» παράλαβέ μας· καὶ ἂν μέρος τι τῆς ὑπαρξεώς μας ζητῇ νὰ ὑπεκφύγῃ, αὐτὴν τὴν χάριν σὲ ζητοῦμεν, νὰ μᾶς ἐξουσιάσῃς ὁλοκλήρως. Δὲν εἶνε τούτο χάρις πρὸς σέ. Εἶνε χάρις δι' ἡμᾶς τοὺς ἰδίους.

Μίαν ἀκόμη σύστασιν καὶ παράκλησιν ἔχω νὰ σᾶς κάμω, ἀγαπητοί. Ἡ πρώτη τοῦ ἔτους σκορπίζει μεριδιάρια καὶ ἐκάστη οἰκογένεια ἀπολαμβάνει περισσότεραν καλοπέρασιν κατ' αὐτήν. Φεῦ! εἶνε καὶ στήματα πεινῶντα κατὰ τὴν ἡμέραν ταύτην, καὶ ἀσθενούττα σώματα, καὶ ψυχὰι τεθλιμμέναι. Παρηγορήσατε λοιπὸν ὅσοι δύνασθε καὶ καθόσον δύνασθε τοὺς ἀδελφούς σας τούτους. Δόσατε εἰς αὐτοὺς μέρος τοῦλάχιστον τῶν περιττῶν, τὰ ὁποῖα ἐξοδεύετε κατὰ τὰς ἡμέρας ταύτας. Καὶ ὅτι θὰ δώσῃτε πρὸς τὸν Χριστὸν τὸ δίδετε. Κάμετε καὶ δι' αὐτὸν δῶρον ὀλίγον ἄρτον, ἢ ὅτι ἄλλο χρειάζονται ἐκεῖνοι, ἐν τῷ προσώπῳ τῶν ὁποίων αὐτοὺς εὐεργετεῖται. Ἡ ἀγαθοεργία, ἰδοὺ ἡ καλλίστη εὐλογία μὲ τὴν ὁποῖαν πρέπει νὰ εἰσέλθῃτε εἰς τὸ νέον ἔτος.

## Α Τ Σ Ι Σ

### ΑΠΟΡΙΩΝ ΔΙΑΜΑΡΤΥΡΟΜΕΝΟΥ ΙΕΡΕΩΣ

### ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΟΒΙΑΣ ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΑΣ

#### Β'

Περὶ δὲ ἐξαιρέσεως τοῦ κανόνος τῆς ἀναγκαϊότητος ταύτης ἔχομεν εἰπεῖν τάδε.

Ἡ ὁρθόδοξος ἐκκλησία ἐπάνανγκες κρίνουσα μὴ στερεῖν τῆς οὐρανοῦ τῆς θαλάσσης εὐχαριστίας τροφῆς τὰ βεβαπτισμένα καὶ δεικναιωμένα νήπια μεταδίδωσιν αὐτοῖς μόνον τὸ τιμιον αἶμα διὰ τὸ μὴ φυσικῶς δύνασθαι καταπιεῖν τμήμα τοῦ ἀχράντου σώματος.

Καθ' ἡμᾶς μόνον ἡ οἰκονομία τῆς ἐξαιρέσεως ταύτης δεδικαιολογημένη ἐστὶ· ὁ δὲ λόγος εὐνόητος. — Οὐδεμία δ' ἄλλη

ἐξαιρέσις οἰκονομικῶς δυνατόν αἰτιολογήσθαι, λόγου μὴ ὑπάρχοντος.

#### Γ'

Περὶ δὲ τοῦ ἁγίου οἱ ἄγιοι τῆς τοῦ Χριστοῦ κοινωνίας διὰ τῆς μεταλήψεως τάδε.

Ὁ πιστεύσας καὶ βαπτισθεὶς, ὁ χρισθεὶς καὶ σφραγισθεὶς καὶ τὸν ἀραβῶνα τοῦ πνεύματος ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτοῦ λαβὼν (Β'. Κορινθ. Α' 21 καὶ 22) ὁπλίζεται διὰ τῶν χαρισμάτων τῆς χάριτος καὶ ἐνισχύεται ἐν τῇ κοινωνίᾳ τοῦ Πνεύματος ζῆν καὶ κινεῖσθαι ἐν τῇ ἀγαθῇ καὶ δουλαγωγεῖν τὸ σῶμα ἐν ταῖς ὁρμαῖς καὶ ἐπιθυμίαις αὐτοῦ καὶ πάντα πράττειν τοῦ πνεύματος χάριν. Ἡ κατάστασις αὕτη ἐστὶν ἡ κατάστασις τῆς πνευματικῆς ἐλευθερίας αὐτοῦ τοῦ Πνεύματος Κυρίου ἐκεῖ καὶ ἐλευθερία (Β' Κορινθ. Γ, 17).

Μένον τὰ ἐλεύθερα πνεύματα τὰ δουλαγωγούντα ἐν ταῖς ὁρμαῖς καὶ ἐπιθυμίαις τὸ σῶμα δύνανται κοινωνεῖν τῷ ἐλευθερωτῇ τῶν ψυχῶν Χριστῷ ἥτοι μεταλαμβάνειν τοῦ σώματος καὶ τοῦ αἵματος αὐτοῦ. — Διότι τὰ μὴ οὕτω ἐλεύθερα πνεύματα ἀναγκαστικῶς δοῦλα τῇ ἀμαρτίᾳ πνεύματά εἰσι· ἄρα ἀνάγκη τοῦ Χριστοῦ καὶ τῆς κοινωνίας αὐτοῦ.

Ὑπὸ τοὺς λόγους τοῦ Χριστοῦ «Καὶ ὁ οὐ λαμβάνει τὸν σταυρὸν αὐτοῦ καὶ ἀκολουθεῖ ὀπίσω μου οὐκ ἔστι μου ἄξιος» (Ματθ. Ι', 38) νοητέον μὲν πρωτίστως τοὺς προθιμῶς εἰς τὴν αὐτοθυσίαν ἐνεκεν αὐτοῦ καὶ τοῦ Εὐαγγελίου χωροῦντας, ἀλλ' οὐχ ἥττον γενικῶς καὶ πάντας τοὺς σταυροῦντας τὴν σάρκα σὺν τοῖς παθήμασι καὶ ταῖς ἐπιθυμίαις αὐτῆς ἢ καὶ ἄλλως τοὺς θηήσκοντας κατὰ τὸν παλαιὸν τῆς ἀμαρτίας ἄνθρωπον, ἵνα ἐλευθέρως τὸ πνεῦμα ἐν τῷ Χριστῷ ζῇ.

Οὐδεὶς δ' ἐξ ἀγνοεῖ, ὅτι ὁ μὴ δυναθὲς ἐν τῇ πρὸς τὸν Χριστὸν πίστει σταυρῶσαι τὴν σάρκα σὺν τοῖς παθήμασι καὶ ταῖς ἐπιθυμίαις ἀδύνατον ἔχειν τὴν αὐταπάρησιν τοῦ θυσιάσαι αὐτήν, τοῦ Χριστοῦ καὶ τοῦ Εὐαγγελίου ἥτοι τῆς πνευματικῆς ζωῆς ἐνεκεν.

Ἀρα πᾶς ὁ μὴ δουλαγωγὸν τὸ σῶμα ἐν ταῖς ὁρμαῖς καὶ ἐπιθυμίαις αὐτοῦ οὐκ ἔστι τοῦ Χριστοῦ ἄξιος οὐδὲ τῆς διὰ τῆς μεταλήψεως τοῦ σώματος καὶ τοῦ αἵματος αὐτοῦ κοινωνίας.

Ὁ μεθύων καὶ μὴ σωφρονῶν ἐκ τούτου δὲ μὴ ἐν τῷ Χριστῷ ζῶν ἀνάξιος ἐστὶ τοῦ Χριστοῦ καὶ τῆς, ὡς εἴρηται, κοινωνίας αὐτοῦ πρὶν ἢ δυναθῇ μετὰ ἀληθῆ συναίσθησιν καὶ πραγματικὴν μετάνοιαν ἐνισχυθῆναι ἐν τῷ πνεύματι αὐτοῦ ἐπὶ τοσοῦτον, ὥστε δουλαγωγεῖν ἐν οἰαδήποτε περιπτώσει πειρασμοῦ τὸ σῶμα ἐν τῇ τῆς ἀφροσύνης ἐπιθυμίᾳ τοῦ πίνειν μεθύσματα. — Τούτο λεκτέον περὶ παντὸς πάθους.

Οἱ ὑπὸ θεραπεῖαν σωφροσύνης διατελοῦντες μεθύσοι εὐρισκόμενοι εἰς τὸ στάδιον τῆς ἀδυναμίας τοῦ μὴ ἀντέχειν καὶ κρατεῖν ἑαυτῶν εἰς τὴν ὄψιν, τὴν ὁσμὴν καὶ εἰς τὴν ἐν ὀλίγῳ λήψιν τοῦ οἴνου καὶ ταύτην χάριν τῆς πνευματικῆς αὐτῶν ὠφελείας καὶ ζωῆς, προῶν, ὅτι οὕτω τῆς τοῦ Χριστοῦ κοινωνίας διὰ τῆς τοῦ σώματος καὶ τοῦ αἵματος μεταλήψεως ἄξιοι κατέστησαν, οὐ γὰρ ἐτι ἡβέλησαν λαβεῖν τὸν σταυρὸν καὶ ἀκολουθεῖν ὀπίσω τοῦ Χριστοῦ.

Ἐν τῷ προσήκοντι δὲ ἐσμέν, εἰ ἐν κατηχουμένων μίση





Εἰς τὴν ποῖα εἶνε τῶν μητέρων τὰ σπλάγχνα· καὶ ὅταν μάλιστα ἐνθυμηθῇ τὴν ἰδικήν σου πρὸς πάντας καλοσύνην καὶ ἡμερότητα, ἐννοῶ πόσος πρέπει νὰ εἶνε διὰ τοῦ μονογενοῦς τὴν στέρεσιν τῆς ψυχῆς σου ὁ πόνος. Ὅσον ἔχυσας, τὴν ὑπόνοιαν, ὅτε μὲν ἔζη, ὅλαι ἐκαλυπτόμενον αἱ μητέρες καὶ ἤρχοντο ταυτοῦται νὰ εἶνε καὶ οἱ ἰδικοὶ τῶν· διὰ δὲ τὸν θάνατόν σου, ὅλαι ἐστέναζαν, ὡς ἡ καθεμία τὸν ἰδικόν της υἱόν εἰς τὴν γῆν νὰ κατέκρυψε. Ἐκείνου ὁ θάνατος εὖς ἐπλήρωσε πατρίδας, τὴν ἰδικήν μας καὶ τῶν Κιλικίων τὴν χώραν. Μ' ἐκείνον τὸ μέγα καὶ περιφανὲς συγκατέπεσε γένος σὰς, ὡς οἰκοδόμημα τὸ ὅποιον ἐν σεισμῷ κατεκρημνίσθη, ἀφοῦ τὸ στήριγμα τοῦ ἐστέρεθ' ὡς αὐτὸ καὶ δαίμονος κακοῦ, πόσον ἡμῶς πόρεσε κακὸν νὰ προσενήσῃ! Ὡς γὰρ, ἡ τις ἡναγκάσθης τοιοῦτο νὰ ὑποδεχθῇ πάθος! Καὶ ὁ ἥλιος, αἰσθῆσιν ἂν εἶχεν, ἤθελε φρίξει πρὸς τὸ σκυθρωπὸν ἐκεῖνο θέαμα τοῦ εἰς τὸν τάφον ἐκκοιμιζομένου καὶ κατακρυπτομένου υἱοῦ σου. Καὶ τίς ἤθελε δυναθῇ νὰ εἴπῃ τόσα, ὅσα ὑποβάλλει τῆς τεθλιμμένης ψυχῆς ἡ ἀμνηστία;

Ἀλλὰ τὰ ἀνθρώπινα πράγματα δὲν φέρει τυφλὴ τύχη, ἀλλὰ πρόνοια ἀνωτέρα, ὡς ἐκ τοῦ Εὐαγγελίου ἔχομεν μάθει, ὅτι οὐδὲ σπουργίτης πίπτει χωρὶς τὸ θέλημα τοῦ Πατρὸς μας. Ὅστε ὅ,τι ἐγίνε, σύμφωνα μὲ τὸ θέλημα ἐγίνε τοῦ Ποιητοῦ ἡμῶν. Εἰς οὗ τὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ ποῖος ἀντιστάει; Ἄς δεχθώμεν ἐν ὑπομονῇ καὶ καρτερίᾳ τὸ συμβάν· διότι δυσανασχετοῦντες καὶ τὸ γενόμενον δὲν διορθώνομεν, καὶ τὸν ἑαυτὸν μας πρὸς τοῦτοις καταστρέφομεν. Ἄς μὴ κατηγορήσωμεν τὴν δικαίαν τοῦ Θεοῦ κρίσιν. Ἀμαθίς εἴμεθα, καὶ εἶνε ἀνάγκη νὰ δοκιμάζωμεν τὰ ἀνέκφραστα κρίματα αὐτοῦ. Τώρα ὁ Κύριος λαμβάνει ἀπὸ σοῦ τὴν δοκιμὴν τῆς πρὸς αὐτὸν ἀγάπης σου. Τώρα σοὶ παρουσιάζεται εὐκαιρία νὰ λάβῃς διὰ τῆς ὑπομονῆς τὴν θέσιν καὶ τὴν ἀξίαν τῶν μαρτύρων.

Τῶν Μακκαβαίων ἡ μήτηρ ἑπτά υἱὸν της εἶδε τὸν θάνατον, καὶ δὲν ἐστέναξεν, οὐδὲ ἀφῆκε δάκρυον ἀνάξιον τῆς μεγαλοφροσύνης της· ἀλλ' ἀναπέμπουσα εὐχαριστίας πρὸς τὸν Θεόν, διότι ἐβλέπεν αὐτοὺς μάρτυρας ἰδέας ἱερᾶς, νὰ ἐλευθερώωνται ἀπὸ τὰ δεσμὰ τῆς σαρκὸς, βασανιζόμενοι μὲ πῦρ καὶ μὲ σίδηρον, καὶ μὲ τὰς βαρυτάτας τῶν πληγῶν, ἠδονκίμησε μὲν ἐνώπιον τῆς δικαιοσύνης τοῦ Θεοῦ, μνημὴν δὲ ἀθάνατον ἀφῆκε μεταξὺ τῶν ἀνθρώπων.

Βεβαίως εἶνε μεγάλη ἡ συμφορὰ σου· τὸ ὁμολογῶ καὶ ἐγώ· ἀλλὰ μεγάλοι εἶνε καὶ οἱ μισθοὶ τοῦ Κυρίου εἰς τοσούτους ὑπομένουσιν. Ὅτε ἐγείνης μήτηρ καὶ εἶδες τὸν υἱόν, καὶ ἡγαρήσθησας τὸν Θεόν, ἐγνώρισας βεβαίως ὅτι, θνητὴ σὺ, θνητὸν τέκνον ἐγέννησας. Τί λοιπὸν παράδοξον, εἰς ἀπέθανεν ὁ θνητός; Ἀλλὰ μᾶς λυπεῖ τὸ ὅτι ἀπέθανε πρὸ τῆς ὥρας; Καὶ ὅμως τίς οἶδεν ἂν δὲν ἀπέθανε μᾶλλον εἰς καιρὸν τὸν πρέποντα; Ἐπειδὴ ἡμεῖς νὰ ἐκλέγωμεν τὰ συμφέροντα εἰς τὰς ψυχάς, καὶ νὰ ορίζωμεν τὰς καταλληλοτέρας προθεσμίας εἰς τὴν ἐν τῷ κόσμῳ ἀνθρωπίνῃ ζωῇ δὲν εἰσέεσθαι. Ἰδὲ γύρω σου ὅλον τὸν κόσμον, εἰς τὸν ὅποιον κατοικεῖς, καὶ ἐννόησον ὅτι θνητὸς εἶνε ὅλα τὰ βλέπομενα καὶ ὅλα εἰς φθόρον ὑποκείμενα. Καὶ πρὸς τὸν οὐρανὸν ἀνάβλεψε· καὶ οὗτος ποτὲ θὰ καταλυθῇ πρὸς τὸν ἥλιον· οὐδὲ οὗτος θὰ διαμείνῃ. Οἱ ἀστέρες οὐροῦ ὅλοι, ζῶα τῆς γῆς καὶ ζῶα τῶν ὑδάτων, αἱ περὶ τὴν γῆν ὠραιότητες, αὐτὴ ἀκόμη ἡ γῆ, ὅλα φθαρτὰ εἶνε καὶ ὅλα εἰς ἓνα καιρὸν δὲν θὰ ὑπάρχωσι. Τοῦτων ἡ ἐννοια ἂς εἶνε εἰς σὲ παρηγορία τοῦ συμβάντος ἀτυχήματος. Μὴ λογάριζε καθ' ἑαυτὸ τὸ πάθος· διότι τοιοῦτοτρόπως ἀνυπόφορον θὰ σοὶ φανῇ· ἀλλ' ἐάν τὸ συγκρίνης πρὸς ὅλα τὰ ἀνθρώπινα, ἐντεῦθεν θὰ εὐρῇς τὴν δι' αὐτὸ παρηγορίαν.

Ἐν τούτοις νομίζω ὅτι καὶ εἰς ἀνθρώπον λόγος δὲν θὰ εἶνε ἱκανὸς νὰ φέρῃ τὴν παρηγορίαν, καὶ φρονῶ ὅτι εὐχὴ μᾶλλον χρειάζεται, ὅπως ἀλλαχθεὶς αὕτη σὰς ἐνσταλαχθῇ, Εὐχόμεαι

λοιπὸν ὅπως αὐτὸς ὁ Κύριος, μὲ τὴν ἀπατόν του δύναμιν ἐγείρας τὴν καρδίαν σου, φέρῃ τὴν εἰς τὴν ψυχὴν σου καὶ λογισμοὺς ἀγαθοὺς, διὰ νὰ ἔχῃς εὐαίθετον τῆς παρηγορίας τὰς ἀπορρέουσας.

## ΕΙΔΗΣΕΙΣ

Μοναδικὸν φαινόμενον ἀποτελεῖ τὸ κατὰ Σάββατον μ. μ. γινόμενον ἐν τῇ Γυμνασίῳ Πειραιῶς. Ἐκεῖ ἐν τῇ αἰθούσῃ τοῦ Γυμνασίου παρόντος τοῦ χρέη γυμνασιάρχου ἐκτελοῦντος κ. Μιχαηλῆ καὶ ὅπαντος τοῦ συλλόγου τῶν κ. κ. καθηγητῶν διδάσκειται παρ' ἐνὸς τούτων τὸ Εὐαγγέλιον τῆς ἐπομένης Κυριακῆς μετὰ πορισμάτων ἡθικῶν. Οἱ μαθηταὶ ἐν ὁλομειδίᾳ καὶ ἄκρᾳ ἱερᾷ σιγῇ καθήμενοι ἀκροῶνται τοῦ λόγου τοῦ Θεοῦ μετὰ πολλῆς προθυμίας. Ἡ α' Ἀνάπλασις συγκαίρει τῷ ἀξιολόγῳ ζηλωτῇ τῆς εὐσεβείας συλλόγῳ τοῦ Πειραιῶς Γυμνασίου καὶ καθίσταται γνωστὸν τοῦτο πρὸς μίμῃσιν, διότι μόνον οὕτω ἐργαζόμενα τὰ Γυμνάσια ἀποβαίνουνσι φυτώρια πνευματικῆς ἀναγεννήσεως τῆς μελλούσης γενεᾶς.

## ΑΠΟΣΤΟΛΑΙ ΚΑΙ ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ ΤΗΣ ΚΥΡΙΑΚΗΣ 10 ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ

Πᾶς Χριστιανός ὡς πρῶτον καὶ κύριον βιβλίον πρέπει νὰ ἔχῃ ἐν τῇ οἰκίᾳ του τὴν Καινὴν Διαθήκην, δηλαδὴ τὴν Ἱερὰν τοῦ Χριστιανισμοῦ Βίβλον τὴν περιέχουσαν τὰ 4 Εὐαγγέλια, τὰς Πράξεις τῶν Ἀποστόλων, τὰς Ἐπιστολάς καὶ τὴν Ἀποκάλυψιν. Ἐν τῇ Βίβλῳ ταύτῃ εὐρίσκονται τὰ ἀναγινωσκόμενα κατὰ τὴν Κυριακὴν 10 Ἰανουαρίου.

Ὁ Ἀπόστολος ἐκ τῆς πρὸς Ἑφεσ. Ἐπιστ. Παῦλ. δ' 7—13.  
Τὸ Εὐαγγέλιον ἐκ τοῦ κατὰ Ματθαῖον δ', 12—17.

## ΟΙ ΔΙΔΑΞΟΝΤΕΣ

Εἰς τὰς λαϊκὰς σχολὰς τῆς ἈΝΑΠΛΑΣΕΩΣ,  
ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΠΡΟΣΕΧΙ ΕΠΙΔΟΜΑΔΑ

Εἰς τὴν Α' ἐν Ἀθήναις παρὰ τὴν Ἱ. Σύνοδον  
7—8 μ. μ.

Κυριακὴ 10 Ἰανουαρίου Μ. Ἱ. Γαλανός  
Τετάρτη 13 » Κωνστ. Διαλησμάς  
Σάββατον 16 » Μ. Ἱ. Γαλανός

Εἰς τὴν Β' ἐν Ἀθήναις

Ἐν τῷ ναφ τῆς Ἀγίας Εἰρήνης 4—5 μ. μ.

Κυριακὴ 10 Ἰανουαρίου Ἀρχιμ. Τημ. Ἀναστασίου  
ἐν τῷ ναφ Μεγάλου Μοναστηρίου

Κυριακὴ εἰς τὴν θείαν λειτουργίαν Ἀρχ. Εὐσ. Ματθόπουλος  
Ἐν τῷ ναφ 5—6 μ. μ. Ἀρχιμ. Εὐσ. Ματθόπουλος.

Εἰς τὸ ἐν Πειραιεὶ Τμήμα τῆς Ἀναπλασεως,  
ἐν τῷ ναφ τοῦ Ἀγίου Κωνσταντίνου

Κυριακὴ 10 Ἰανουαρίου 4—5 μ. μ. Ἀρχ. Π. Δουλιγέρης

Ἐν τῷ Ζαννείῳ Ὁρφανοτροφείῳ

Τρίτη 12 Ἰανουαρίου 7—8 Ἑρακλῆς Παπαμανώλης

Πέμπτη 14 » 7—8 Κων. Διαλησμάς.

Σάββατον 16 » 6—7 Δημ. Παπαδόπουλος

Τύποις Α. Ζ. ΔΙΑΔΗΜΑ

Ὁδὸς Ἀδριανοῦ ἀριθμὸς 66, παρὰ τὴν Ἱερὰν Σύνοδον